

ли да бие господаря си, последниятъ се възмущава и бърза да му отмъсти. Той казва: Какъ смѣе слугата да ме бие? Накърнено е неговото достоинство. Отъ морално гледище, каква разлика има между господарь и слуга? Какво предимство има господарьтъ надъ слугата, че си позволява да го бие? Като господарь, само той ли има правото да бие?

Представете си, че единъ разуменъ господарь има разуменъ слуга. Единъ день слугата се нахвърля върху господаря си и му удря една плесница. Като разуменъ човѣкъ, господарьтъ запазва присѣствие на духа си и обръща и другата страна къмъ слугата си, да му удари още една плесница. Следъ това пакъ така тихо и спокойно дава на слугата си две златни монети и му казва: Иди сега при другъ господарь и му удари, като на мене, две плесници. Знаете ли, какво впечатление ще произведе този педагогически методъ на господаря? Това значи, да се отнася човѣкъ философски къмъ мъчнотиитѣ и изпитанията въ живота си. Господарьтъ не постѣпва така, защото счита за унижение слуга да го бие. Споредъ мене, унижението се заключава въ издържането на изпита. Ако господарьтъ издържи изпита си, унижението отива къмъ страната на слугата. Когато издържи изпититѣ си добре, човѣкъ става господарь на положението си. Ако свършва изпититѣ си добре, човѣкъ се движи по законитѣ на правата линия. Не може ли да издържи на изпи-